

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2011– 2012

Β Έτος Γενικής Αγωγής Χειμερινό Εξάμηνο (Γ')

Μαθήματα Επιλογής

1. Παιδική Λογοτεχνία

Αγγελική Γιαννικοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

2. Διαταραχές των Παιδιών στην Προσχολική Ηλικία

Λήδα Αναγνωστάκη, Αναπτυξιακή Ψυχολόγος

3. Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας

Γεωργία-Κλειώ Γκουγκουλή, Δρ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

4. Μουσική Αγωγή

Νικόλαος Τσαφταρίδης, μέλος Ε.Ε.Δ.Ι.Π. του Τ.Ε.Α.Π.Η.

5. Κουκλοθέατρο

Αντιγόνη Παρούση, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Γεωργία Κακουδάκη, Θεατρολόγος

6. Μαθηματικές Έννοιες στην Προσχολική Εκπαίδευση

Δημήτριος Χασάπης, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τ.Ε.Α.Π.Η.

7. Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαιδευτική Πράξη. Χρήση Εκπαιδευτικών Λογισμικών

*Παναγιώτα Παναγιωτοπούλου, Master Διοίκησης της Εκπαίδευσης και Διαχείριση
των Τ.Π.Ε.*

8. Εικαστική Αγωγή

Πέτρος Αθανασίου, Εικαστικός- Παιδαγωγός

9. Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων

Ευφροσύνη Κατσικονούρη, Master Εκπαίδευσης, Νομικός

10. Μουσειακή Αγωγή

Ελπινίκη Κάντζου, Master Παιδαγωγικής και Διδακτικής Μεθοδολογίας

Νηπιαγωγείου

11. Θεατρική Αγωγή

Φίλια Δενδρινού, Ηθοποιός, Παιδαγωγός, Master Θεατρολογίας

12. Θεματική Εβδομάδα: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Υπεύθυνη: Ευγενία Φλογαΐτη, Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Κωνσταντίνος Γαβριλάκης, Δρ. Περιβαλλοντικής

1. Θεματική Εβδομάδα: Διαπολιτισμική Αγωγή

Υπεύθυνη: Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

2. Σεμινάριο: Κρίσιμα Ζητήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Πρακτικής στην Ελλάδα σήμερα

Υπεύθυνη: Γεωργία Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδη, Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

15. Σεμινάριο: Αγωγή Υγείας

Υπεύθυνος: Κυριάκος Αθανασίου, Καθηγητής του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Ντίνα Κουρμούση, Master Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας

Εαρινό Εξάμηνο (Δ')

Υποχρεωτικά μαθήματα

1. Διεπιστημονικό Σεμινάριο: Εκπαίδευση και Έρευνα

Υπεύθυνοι: Μαίρη Λεοντσίνη, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Βασίλειος Τσάφος, Λέκτορας του Τ.Ε.Α.Π.Η.

2. Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Πράξη: Τι, Γιατί και Πώς

Κωνσταντίνος Χρυσσαφίδης, Καθηγητής του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Μαθήματα επιλογής

1. Διαδικασίες Γραμματισμού στο Νηπιαγωγείο. Αναλυτικά Προγράμματα και Εκπαιδευτικές Πρακτικές

Μαρία Σφουρόρα, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Χαρά Δαφέρμου, Λέκτορας του Τ.Ε.Α.Π.Η.

2. Φυσικές Επιστήμες στο Νηπιαγωγείο

Βασίλης Τσελφές, Καθηγητής του Τ.Ε.Α.Π.Η.

3. Ψυχική Υγεία και Ψυχοκοινωνικά Προβλήματα Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας

Γιώργος Τσίτσας, Συμβουλευτικός Ψυχολόγος Ε.Ε.Δ.Ι.Π. του Χαρακόπειου Πανεπιστημίου

4. Τέχνη και Αφήγηση

Μάνια Μαράτου, Μουσικός – Αφηγήτρια

5. Οι Εκπαιδευτικοί ως Μέντορες Μελλοντικών Εκπαιδευτικών. Θεωρία και Πράξη.

Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Βασίλειος Τσάφος, Λέκτορας του Τ.Ε.Α.Π.Η.

6. Συμβουλευτική Ψυχολογία (από το προπτυχιακό πρόγραμμα του Τ.Ε.Α.Π.Η.)

Μαρία Μαλικιώση - Λοΐζου, Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

7. Κοινωνική Ψυχολογία (από το προπτυχιακό πρόγραμμα του Τ.Ε.Α.Π.Η.)

Ευαγγελία Κούρτη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

8. Εκπαιδευτική Πολιτική

Εύη Ζαμπέτα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

9. Εφαρμογές στην Πληροφορική

Διονύσης Μάνεσης, Master Τ.Π.Ε. για την Εκπαίδευση, ΕΤΕΠ του Τ.Ε.Α.Π.Η.

10. Ιστορία της Εκπαίδευσης

Σοφία Μπαλά, Δρ. Φ.Π.Ψ.

11. Γλώσσα και Εκπαίδευση

Μαριάννα Κονδύλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, του Τ.Ε.Ε.Α.Π.Η., Πανεπιστημίου Πατρών

12. Φύλα και Εκπαίδευση

Μαρία Λεοντσίνη, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

13. Δυναμική των Σχέσεων στην Οικογένεια και το Νηπιαγωγείο

Άννα Λαμπίδη, Master Κοινωνικής Ψυχολογίας

15. Σεμινάριο: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση- Πρακτικά Ζητήματα και Εφαρμογές

Υπεύθυνη: Ευγενία Φλογαΐτη, Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Παρασκευή, Έρση Γιαννουλάτου, Καλλιτέχνης

16. Σεμινάριο: Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Υπεύθυνη: Ευγενία Κουτσουβάνου, Ομότιμη Καθηγήτρια του Τ.Ε.Α.Π.Η.

Αναλυτική Περιγραφή Μαθημάτων Γενικής Αγωγής

Παιδική Λογοτεχνία

Διδάσκουσα: Αγγελική Γιαννικοπούλου

Εξάμηνο σπουδών: Χειμερινό (Γ) (Επιλογής)

Στα πλαίσια του μαθήματος της *Παιδικής Λογοτεχνίας* θα εξετασθούν θέματα που σχετίζονται με το παιδικό βιβλίο για μικρότερα παιδιά. Ειδικότερα θα αναλυθεί το εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο ως λογοτεχνικό είδος, ενώ θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε τα γενικότερα θεωρητικά ζητήματα που θα συζητηθούν θα συνδεθούν με την καθημερινή πρακτική του σχολείου. Έτσι, θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον προβληματισμό για το ακανθώδες ζήτημα μιας λογοτεχνίας στην υπηρεσία της παιδαγωγικής και θα αναλυθούν ζητήματα ιδεολογίας στο παιδικό βιβλίο. Από την άλλη, θα εξετασθούν θέματα που αφορούν στην προσέγγιση της λογοτεχνίας στο Νηπιαγωγείο, όπως για παράδειγμα η θέση του παιδικού βιβλίου σε ένα διαθεματικό πρόγραμμα σπουδών, τα κριτήρια επιλογής τους, προγράμματα φιλιανγνωσίας στα οποία εμπλέκεται και η οικογένεια, ενώ συγχρόνως θα αναζητηθούν οι τρόποι ‘συνάντησης’ μικρών παιδιών και βιβλίων.

Διαταραχές των Παιδιών στην Προσχολική Ηλικία

Διδάσκουσα: **Λήδα Αναγνωστάκη**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Θα συζητηθούν θέματα όπως παθολογική και φυσιολογική ανάπτυξη, αναγνώριση και φορείς διάγνωσης των παιδιών με αναπτυξιακές διαταραχές στο νηπιαγωγείο, νοημοσύνη, τεστ νοημοσύνης, νοητική καθυστέρηση, μαθησιακές δυσκολίες και πιθανές ενδείξεις στο νηπιαγωγείο, διαταραχή της προσοχής, διαταραχές του λόγου, αυτισμός, διαταραχές της διατροφής και του ύπνου, εκπαιδευτικά μοντέλα πρόωμης παρέμβασης για παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές

Κοινωνιολογία της Παιδικής Ηλικίας

Διδάσκουσα: **Κλειώ – Γεωργία Γκουγκουλή**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Το μάθημα έχει ως στόχο να εξετάσει κριτικά τις κυρίαρχες θεωρητικές προσεγγίσεις για την παιδική ηλικία όπως αυτές εκφράζονται με τις κλασικές θεωρίες κοινωνικοποίησης και ανάπτυξης και να διατυπώσει τους βασικούς θεωρητικούς άξονες για την κοινωνική της θεώρηση. Υπό αυτό το πρίσμα η παιδική ηλικία θεωρείται κοινωνική κατηγορία, συστατικό στοιχείο της κοινωνικής δομής που μεταβάλλεται ιστορικά/ κοινωνικά, επηρεάζεται και υπόκειται σε εσωτερικές διαφοροποιήσεις από τη δράση μεταβλητών όπως είναι η κοινωνική τάξη, το φύλο,

η φυλή, η εθνότητα κλπ.. Με γνώμονα αυτά τα θεωρητικά συμφραζόμενα θα συζητηθούν θέματα όπως η παιδική εργασία, “τα παιδιά εκτός τόπου”, τα παιδιά θύματα και τα παιδιά θύτες, τα δικαιώματα της παιδικής ηλικίας, η παιδική κουλτούρα.

Μουσική Αγωγή

Διδάσκων: **Νικόλαος Τσαφταρίδης**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα γίνει μια προσπάθεια επαναπροσδιορισμού όρων και εννοιών της μουσικής που χρησιμοποιούνται περισσότερο. Θα ασχοληθούμε με τα διάφορα μουσικά-παιδαγωγικά συστήματα και θα συζητήσουμε τις νέες τάσεις και αντιλήψεις της μουσικής παιδαγωγικής.

Κουκλοθέατρο

Διδάσκουσα: **Γεωργία Κακουδάκη**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των μετεκπαιδευομένων στις βασικές αρχές και την ιδιομορφία της τέχνης της κούκλας, η παρουσίαση και ένταξή της στην εκπαιδευτική διαδικασία. Είδη κούκλας ως προς την τεχνική κίνησή τους, τεχνικές και είδη σκηνικής παρουσίας, γνωριμία του τρόπου κατασκευής κλασικής και σύγχρονης κούκλας. Μυθοπλασία, σενάριο κουκλοθέατρου. Το κουκλοθέατρο στην καθημερινή παιδαγωγική πράξη.

Μαθηματικές Έννοιες στην Προσχολική Εκπαίδευση

Διδάσκων: **Δημήτριος Χασάπης**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

- **ΛΟΓΙΚΟ-ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ**
Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μαθηματικών εννοιών. Θεμελιώδεις λογικο-μαθηματικές σχέσεις. Οι πολλαπλές έννοιες του αριθμού. Απαρίθμηση, διάταξη και μέτρηση. Δεκαδικό αριθμητικό σύστημα και γλωσσικές εκφράσεις των αριθμών. Οι αριθμητικές πράξεις και η αντιστοίχιση τους σε καταστάσεις της πραγματικότητας. Κλάσματα. Οι διαδοχικές επεκτάσεις της έννοιας του αριθμού (ακέραιος, ρητός - δεκαδικός αριθμός).
- **ΧΩΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ**

Η οργάνωση των νοητικών εμπειριών και η αίσθηση του χώρου. Η νοητική αναπαράσταση του χώρου. Τοπολογικές και προβολικές σχέσεις στο χώρο. Ευκλείδειος χώρος και γεωμετρικές έννοιες. Η κατανόηση των γεωμετρικών εννοιών από τα παιδιά και η ανάπτυξη της χωρικής και γεωμετρικής σκέψης

Αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαιδευτική Πράξη. Χρήση Εκπαιδευτικών Λογισμικών

Διδάσκουσα: **Παναγιώτα Παναγιωτοπούλου**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Αντικείμενο του μαθήματος θα αποτελέσουν δύο βασικοί άξονες: η καλή γνωριμία με τα υπάρχοντα υπολογιστικά εργαλεία και τα διαθέσιμα εκπαιδευτικά λογισμικά του κλάδου και η ανάπτυξη ικανοτήτων χρήσης και σχεδίασης εκπαιδευτικών σεναρίων και διδακτικών δραστηριοτήτων που αξιοποιούν αποτελεσματικά τα υπολογιστικά περιβάλλοντα και τα εκπαιδευτικά λογισμικά.

Με το πέρας του μαθήματος οι μετεκπαιδευόμενες/οι θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τις βασικές κατηγορίες λογισμικού
- Να αποφανθούν για την καταλληλότητα ενός εκπαιδευτικού λογισμικού.
- Να αξιολογούν την ποιότητα των εκπαιδευτικών λογισμικών της ειδικότητάς τους, την καταλληλότητά τους καθώς και τα ενδεχόμενα μαθησιακά οφέλη.
- Να είναι ενημερωμένοι για όλα τα εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας εκπαιδευτικά λογισμικά.
- Να μπορούν να προετοιμάζουν μαθήματα και να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες με αυτά.

Εικαστική Αγωγή

Διδάσκων: **Πέτρος Αθανασίου**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

- Τι γνωρίζω για την τέχνη και πώς θα τη διδάξω;
- Το οπτικό λεξιλόγιο ως μέσο προσέγγισης μιας εικόνας
- Διαλέξεις – Εργαστηριακές εφαρμογές

Οργάνωση και Διοίκηση Εκπαιδευτικών Μονάδων

Διδάσκουσα: **Ευφροσύνη Κατσιακονούρη**
Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των μετεκπαιδευομένων στις βασικές αρχές διοίκησης και οργάνωσης εκπαιδευτικών μονάδων. Οι μετεκπαιδευόμενες/οι με το πέρας του μαθήματος θα έχουν αποκτήσει, γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις στους τομείς:

- Σχεδιασμός, προγραμματισμός και διοίκηση με στόχους
- Διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού
- Διασύνδεση των εκπαιδευτικών μονάδων με τους κοινωνικούς θεσμούς
- Διαχείριση οικονομικών πόρων
- Ο Νέος Υπαλληλικός Κώδικας

Η εξοικείωση των μετεκπαιδευομένων θα γίνει με την ενεργητική συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπου χρησιμοποιούνται κατεξοχήν ενεργητικές τεχνικές διδασκαλίας, του επιστημονικού πεδίου της εκπαίδευσης ενηλίκων, όπως: καταγισμός ιδεών, ομαδική εργασία, παιχνίδι ρόλων, μελέτη περίπτωσης, συζήτηση στην ολομέλεια κ.ά.

Μουσειακή Αγωγή

Διδάσκουσα: **Ελπινίκη Κάντζου**

Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Τα μουσεία είναι τα θησαυροφυλάκια του παρελθόντος. Μουσεία ιστορίας, τέχνης, φυσικής ιστορίας, επιστήμης και τεχνολογίας. Μουσεία, που αφορούν ένα ειδικό θέμα, όπως πλανητάρια, ενυδρεία, βοτανικοί κήποι ή μουσεία, που απευθύνονται σε ένα συγκεκριμένο κοινό, όπως παιδικά μουσεία και μουσεία αφής. Στα μουσεία συλλέγουμε, διατηρούμε και εκθέτουμε τα τεκμήρια από τον τρόπο ζωής μας.

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι μετεκπαιδευόμενοι εκπαιδευτικοί θα μελετήσουν:

- την ιστορική και εννοιολογική θεώρηση του μουσείου γενικά και των μουσείων ανοικτών στα παιδιά (παιδικά μουσεία)
- τις βασικές θεωρίες μάθησης που εφαρμόζονται στα εκπαιδευτικά προγράμματα Μουσειακής Εκπαίδευσης
- το ρόλο της Μουσειακής Εκπαίδευσης στο Διαθεματικό Ενιαίο Πρόγραμμα Σπουδών για το νηπιαγωγείο
- σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο μουσείο (φάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων, οπτικός/αισθητικός εγγραμματοςμός: στρατηγικές οπτικής ανάγνωσης έργων τέχνης, δραστηριότητες και παιχνίδια, αξιολόγηση)

- το σχεδιασμό εκπαιδευτικών φυλλαδίων με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή.
- διαδίκτυο και μουσείο (ιστοσελίδες, εικονικές εκθέσεις, διαδραστικά παιχνίδια για παιδιά).

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα πραγματοποιηθούν ενδεικτικές επισκέψεις σε μουσεία (π.χ. Νέο Μουσείο Ακρόπολης, Μουσείο Μπενάκη, Μουσείο Ελληνικής Κυκλαδικής Τέχνης, Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης, Μουσείο Συναισθημάτων Παιδικής Ηλικίας) για να γνωρίσουν καλύτερα οι μετεκπαιδευόμενοι εκπαιδευτικοί τους χώρους και τις δράσεις τους.

Θεατρική Αγωγή

Διδάσκουσα: **Φίλια Δενδρινού**

Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Μέσα από το συγκεκριμένο μάθημα οι μετεκπαιδευόμενοι θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές θεωρητικές γνώσεις αλλά και τις πρακτικές που σχετίζονται με το θέατρο στην εκπαίδευση .

Συγκεκριμένα θα ασχοληθούμε με την κατάρτιση προγραμμάτων θεατρικής αγωγής στην προσχολική ηλικία δίνοντας έμφαση στα ακόλουθα:

- Ασκήσεις- παιχνίδια ευαισθητοποίησης αισθητηρίων,
- Πantomίμα η μη λεκτική επικοινωνία
- Αξιοποίηση των εκφραστικών μέσων
- Αυτοσχεδιασμός
- Το παιχνίδι του ρόλου
- Στοιχεία δραματοποίησης
- Στήνοντας μια παράσταση (το κείμενο, το κοστούμι η μουσική, ο χώρος το σκηνικό).

Θεματική Εβδομάδα: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Υπεύθυνη: **Ευγενία Φλογαΐτη**

Διδάσκων: **Κωνσταντίνος Γαβριλάκης**

Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των μετεκπαιδευομένων στο γνωστικό και ιδεολογικό χώρο του περιβάλλοντος και η κατανόηση της προβληματικής και του εννοιολογικού και μεθοδολογικού πλαισίου της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ). Εξετάζονται περιβαλλοντικές έννοιες και ζητήματα, παιδαγωγικές προσεγγίσεις και διδακτικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στην ΠΕ καθώς και στρατηγικές κατάρτισης προγραμμάτων ΠΕ στο νηπιαγωγείο. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος οι μετεκπαιδευόμενες/οι εργάζονται σε ομάδες.

Θεματική Εβδομάδα: Διαπολιτισμική Αγωγή

Υπεύθυνη: **Αλεξάνδρα Ανδρούσου**

Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Το μάθημα αυτό πραγματοποιείται στα πλαίσια των θεματικών εβδομάδων του προπτυχιακού προγράμματος του ΤΕΑΠΗ. Πρόκειται για μια διαφορετική προσέγγιση των θεμάτων αυτών. Συμμετέχουν σε αυτό προπτυχιακοί φοιτητές/τριες του ΤΕΑΠΗ, μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες και μετεκπαιδευόμενες/οι νηπιαγωγοί. Στην διάρκεια μιας εβδομάδας του Ιανουαρίου (καθημερινά 3 ώρες το απόγευμα και το Σαββατοκύριακο πρωί και απόγευμα) γίνεται επεξεργασία σε μικρές ομάδες, με βιωματικό τρόπο, ζητημάτων που άπτονται της παρουσίας των ξένων παιδιών στο ελληνικό σχολείο. Με αφορμή διάφορα ερεθίσματα (ταινίες, μικρές θεατρικές παρεμβάσεις, μαρτυρίες, εκπαιδευτικό υλικό, κείμενα, κλπ.) θα προσεγγιστούν θέματα όπως: ταυτότητα/ετερότητα, μετανάστευση, ρατσισμός και ξενοφοβία, κοινωνικές διακρίσεις, μειονότητες, κ.ά. Πεδίο αναφοράς θα είναι το σχολείο και η παιδαγωγική πράξη. Θα παρέμβουν εκπαιδευτικοί, σκηνοθέτες, μουσικοί, μετανάστες πρώτης και δεύτερης γενιάς, πανεπιστημιακοί διαφόρων ειδικοτήτων. Οι φοιτητές/τριες και οι μετεκπαιδευόμενες/οι θα αξιολογηθούν με εργασία. Θα δοθεί φάκελος με διάφορα κείμενα. Προτεινόμενη ιστοσελίδα: www.kleidiakaiantikleidia.net

Σεμινάριο: Κρίσιμα Ζητήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Πρακτικής στην Ελλάδα

Υπεύθυνη: **Γ. Κοντογιαννοπούλου – Πολυδωρίδη**

Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Το σεμινάριο αναλύει ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής και πρακτικής όπως αναδύονται στην καθημερινή ζωή του εκπαιδευτικού και των μαθητών. Επισημαίνονται θεωρίες που μας παρέχει η κοινωνιολογία της εκπαίδευσης κυρίως για τη μελέτη ζητημάτων της εκπαίδευσης. Δίδεται έμφαση στην διερεύνηση του κοινωνικού πλαισίου όπου αναδύονται τα υπό μελέτη φαινόμενα, οι αμφισβητήσεις οι κοινωνικές διεκδικήσεις, οι απαιτήσεις, και ο έλεγχος που θέτουν ευρύτερα πλαίσια πολιτικής, όπως αυτό της ΕΕ.

Στόχοι και προσδοκώμενα αποτελέσματα

α. στο επίπεδο της γνώσης και της κατανόησης

Το σεμινάριο αποσκοπεί να δώσει στους μετεκπαιδευόμενους την ευκαιρία να ασκηθούν στο να συνδέουν τις θεωρήσεις της βιβλιογραφίας με τα κρίσιμα εκπαιδευτικά ζητήματα με έμφαση στην κατασκευή των κοινωνικών διακρίσεων.

β. στο επίπεδο των διανοητικών δεξιοτήτων

Το σεμινάριο αποσκοπεί να δώσει στους μετεκπαιδευόμενους την ευκαιρία να ασκηθούν στο να εντοπίζουν κρίσιμα εκπαιδευτικά ζητήματα, να τα συνδέουν με τη θεωρία, και το κοινωνικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο, να συλλέγουν και να αναλύουν πληροφορίες, να διατυπώνουν επιστημονικά επιχειρήματα, και να εργάζονται αναστοχαστικά.

γ. στο επίπεδο των επαγγελματικών δεξιοτήτων

Το σεμινάριο αποσκοπεί να δώσει στους μετεκπαιδευόμενους την ευκαιρία να ασκηθούν στο να συνδέουν θεωρήσεις στη βιβλιογραφία, με στοιχεία και δεδομένα σχετικά με την εκπαιδευτική πολιτική και πρακτική προκειμένου να μελετούν τα ζητήματα που αναδύονται στην καθημερινότητα της εκπαίδευσης.

Δομή

Το σεμινάριο αποτελείται από τρίαωρες συναντήσεις. Κάθε συνάντηση περιλαμβάνει εισαγωγή από τη διδάσκουσα, προκειμένου να αναπτυχθούν οι κατευθύνσεις της ανάλυσης σε συνεργασία με τους μετεκπαιδευόμενους. Στις συναντήσεις εντάσσονται η επιλογή των κρίσιμων ζητημάτων της εκπαίδευσης, η βιβλιογραφία, και η ανάλυση των ζητημάτων που επιλέγονται συλλογικά με βάση τις θεωρήσεις και τα εργαλεία που παρέχει η βιβλιογραφία.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των μετεκπαιδευομένων στηρίζεται στη συμβολή τους στην επισήμανση/επιλογή των κρίσιμων εκπαιδευτικών ζητημάτων και στη συμβολή τους σε πρωτότυπους τρόπους ανάλυσης των ζητημάτων αυτών υπό το φως των στοιχείων και των θεωρήσεων που αφορούν στο εκάστοτε θέμα.

Σεμινάριο: Αγωγή Υγείας

Υπεύθυνος: **Κυριάκος Αθανασίου**

Διδάσκουσα: **Ντίνα Κουρμούση**

Εξάμηνο σπουδών: **Χειμερινό (Γ΄) (Επιλογής)**

Το μάθημα κινείται σε δυο άξονες:

A. Αγωγή Υγείας/Πρόληψη. Στόχος είναι η εκπαίδευση των νηπιαγωγών ώστε να υιοθετούν συμπεριφορές τέτοιες που θα οδηγήσουν στην προάσπιση, προαγωγή και βελτίωση του επιπέδου υγείας τους. Ειδικότερα, οι μετεκπαιδευόμενοι/ες θα εξοικειωθούν με τις έννοιες της Υγείας και της Αγωγής της Υγείας θα προβληματιστούν σχετικά με τη σπουδαιότητα της πρόληψης για την υγεία και θα μάθουν να διακρίνουν τους βλαπτικούς από τους ωφέλιμους για την υγεία παράγοντες.

Στο πλαίσιο του άξονα αυτού, θα εξεταστούν τα θέματα της υγιεινής διατροφής, της χρήσης ουσιών όπως καπνού και αλκοόλ, αλλά και των βλαπτικών περιβαλλοντικών παραγόντων.

B. Σχεδιασμός προγραμμάτων ψυχικής ενδυνάμωσης για το νηπιαγωγείο. Στόχος του άξονα αυτού, είναι να καταστούν οι νηπιαγωγοί ικανοί να σχεδιάζουν αλλά και να υλοποιούν προγράμματα ανάπτυξης ατομικών (αναγνώρισης/ διαχείρισης συναισθημάτων) και κοινωνικών δεξιοτήτων (εκτίμησης καταστάσεων, λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων) για τους μαθητές προσχολικής ηλικίας.

Καθώς η διδασκαλία στον άξονα αυτό θα γίνεται με βιωματικό τρόπο, οι μετεκπαιδευόμενοι/ες θα εξοικειωθούν με τις τεχνικές παιχνιδιών γνωριμίας, καταγισμού ιδεών, ανοιχτού διαλόγου, παιχνιδιών ρόλου αλλά και εργασίας σε ομάδες. Ταυτόχρονα, θα καθοδηγηθούν στην ανεύρεση τρόπων σύνδεσης των μαθημάτων Αγωγής Υγείας, με τα άλλα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος Σπουδών για το νηπιαγωγείο.

Διεπιστημονικό Σεμινάριο: Εκπαίδευση και Έρευνα

Υπεύθυνοι: **Μαίρη Λεοντσίνη, Βασίλειος Τσάφος**

Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ')** (Υποχρεωτικό)

Σκοπός αυτού του μαθήματος είναι η σύνδεση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο νηπιαγωγείο με τις σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις. Οι μετεκπαιδευόμενες θα κληθούν να πραγματευτούν ερωτήματα, τα οποία προκύπτουν από τη διδακτική εμπειρία τους στο πλαίσιο μιας ερευνητικής διαδικασίας με στόχο την εξοικείωση τους με τις ποιοτικές προσεγγίσεις της εκπαιδευτικής έρευνας δράσης. Η φοίτηση των παιδιών δεύτερης γενιάς στο νηπιαγωγείο είναι η προτεινόμενη θεματική. Θα εξεταστούν ζητήματα φύλου, εθνότητας καθώς και κοινωνικο-οικονομικές συνιστώσες, που ορίζουν τη φοίτηση στο πλαίσιο της μεταναστευτικής εμπειρίας.

Η Διαθεματικότητα στη Σχολική Πράξη: Τι, Γιατί και Πως

Διδάσκων: **Κωνσταντίνος Χρυσοφίδης**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό(Δ')** (Υποχρεωτικό)

- Προσέγγιση του όρου διαθεματικότητα
- Διαθεματικότητα, διεπιστημονικότητα και ευέλικτη ζώνη
- Ιστορική αναδρομή
- Επιστημολογικές αφετηρίες
- Ελληνικό σχολείο και διαθεματικότητα
- Επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα ως προς τη σημασία της διαθεματικότητας

Διαδικασίες Γραμματισμού στο Νηπιαγωγείο. Αναλυτικά Προγράμματα και Εκπαιδευτικές Πρακτικές

Διδάσκουσες: **Χαρά Δαφέρμου, Μαρία Σφυρόερα**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ')** (Επιλογής)

Βασική επιδίωξη του μαθήματος είναι ο εμπλουτισμός των θεωρητικών γνώσεων των μετεκπαιδευόμενων εκπαιδευτικών σχετικά με τις διαδικασίες γραμματισμού στις μικρές ηλικίες, με εστίαση στις προτεινόμενες στη σύγχρονη βιβλιογραφία παιδαγωγικές προσεγγίσεις. Σε αυτή την προοπτική θα συζητηθούν τα πρόσφατα Προγράμματα Σπουδών για το νηπιαγωγείο που έχουν εφαρμοστεί στην Ελλάδα υπό το πρίσμα σύγχρονων θεωρητικών δεδομένων σχετικά με την υποστήριξη της μάθησης στις μικρές ηλικίες και θα εξεταστούν διεξοδικά βασικοί άξονες και σχετικές ενότητες του ισχύοντος βιβλίου για τις/τους εκπαιδευτικούς. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι μετεκπαιδευόμενες/οι εκπαιδευτικοί θα επιχειρήσουν ομαδικούς ή και ατομικούς εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς, επιδιώκοντας να εναρμονίζονται με τις σύγχρονες αντιλήψεις για την προσέγγιση γνώσεων που συνδέονται με τη γραφή και την ανάγνωση στις μικρές ηλικίες.

Φυσικές Επιστήμες στο Νηπιαγωγείο

Διδάσκων: **Βασίλης Τσελφές**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ')** (Επιλογής)

Πρόκειται για εργαστηριακό μάθημα που αναπτύσσεται γύρω από τρεις θεματικές ενότητες. Οι τίτλοι των ενοτήτων είναι: α) Ζεστό – Κρύο, β)

Αλληλεπιδράσεις, γ) Πλεύση – Βύθιση, και παραπέμπουν σε αντίστοιχες ενότητες των Φυσικών Επιστημών. Κάθε ενότητα είναι αναπτυγμένη σε δύο διακριτές φάσεις. Στην πρώτη φάση, οι μετεκπαιδευόμενοι/νες εκπαιδευτικοί διεκπεραιώνουν μια σειρά εργαστηριακών ασκήσεων με στόχο την εξοικείωση με το περιεχόμενο και τις τεχνικές διαχείρισης των υλικών της κάθε ενότητας. Στη δεύτερη φάση, οι μετεκπαιδευόμενοι/νες ασκούνται στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, σχετικού με την κάθε ενότητα, για τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας.

Στους/στις μετεκπαιδευόμενους/νες εκπαιδευτικούς, εκτός των φύλλων εργασίας και της σχετικής βιβλιογραφίας, δίνεται και μια σειρά κειμένων που αξιολογούν τις δραστηριότητές τους και συνοψίζουν το παραγόμενο από αυτούς/ές εκπαιδευτικό υλικό.

Ψυχική Υγεία και Ψυχοκοινωνικά Προβλήματα Παιδιών Προσχολικής Ηλικίας

Διδάσκων: **Γιώργος Τσίτσας**

Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ)** (Επιλογής)

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μετεκπαιδευόμενων με ένα εύρος ψυχικών και ψυχοκοινωνικών δυσκολιών σε παιδιά προσχολικής ηλικίας με σκοπό την αύξηση της ικανότητας για έγκαιρη αναγνώριση των μη 'αναμενόμενων' συμπεριφορών στα παιδιά αυτά. Ειδικές θεματικές που θα καλυφθούν είναι οι αγχώδεις διαταραχές – φοβίες, κατάθλιψη, αναπτυξιακές διαταραχές, Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής - Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), επιθετικότητα-θυματοποίηση-εκφοβισμός, το διαζύγιο στην οικογένεια, το πένθος, καθώς και ζητήματα συμβουλευτικής παιδιών και γονέων.

Τέχνη και Αφήγηση

Διδάσκουσα: **Μάνια Μαράτου**

Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ)** (Επιλογής)

Με αφορμή παραμύθια από την προφορική παράδοση και μύθους της αρχαιότητας δημιουργούμε κατασκευές από άχρηστα υλικά καθώς και υλικά από τη φύση. Οι κατασκευές εικονογραφούν ή "αναπαριστούν" τα παραμύθια.

Στόχος του μαθήματος είναι οι μετεκπαιδευόμενες με την ποικιλία των υλικών, αλλά και τις διαφορετικές προσεγγίσεις στο θέμα της εικονογράφησης να προσεγγίσουν σε βάθος τη διαδικασία της προφορικής αφήγησης, να εμπλουτίσουν

τις δραστηριότητες της χειροτεχνίας και των καλλιτεχνικών με νέα υλικά και να εμπλουτίσουν με νέες ιδέες τη διαθεματική προσέγγιση του προγράμματος του νηπιαγωγείου. Παράλληλα με την πράξη της κατασκευής, θα συζητηθεί με ποιους τρόπους αυτές οι κατασκευές μπορούν να βοηθήσουν τα παιδιά στην ανάπτυξη του επικοινωνιακού και του αφηγηματικού προφορικού λόγου.

Οι εκπαιδευτικοί ως Μέντορες Μελλοντικών Εκπαιδευτικών. Θεωρία και Πράξη

Διδάσκοντες: **Αλεξάνδρα Ανδρούσου, Βασίλης Τσάφος**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Το μάθημα αυτό έχει ως στόχο να επεξεργαστεί με τους/τις εκπαιδευτικούς που θα το παρακολουθήσουν τρόπους εποπτείας των μελλοντικών εκπαιδευτικών. Θα έχει τη μορφή εργαστηριακού μαθήματος με την έννοια ότι αφού δοθούν οι βασικές θεωρητικές κατευθύνσεις, οι εκπαιδευτικοί με την εποπτεία των διδασκόντων, θα εποπτεύσουν μικρές ομάδες φοιτητριών του Τ.Ε.Α.Π.Η. στη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης. Η διαδικασία αυτή θα επιτρέψει την σύνδεση της θεωρίας με την πράξη και στοχεύουμε να καταλήξει στην δημιουργία μιας σταθερής συνεργασίας με τους/τις νηπιαγωγούς και μετά την αποφοίτησή τους από το ΔΝΑ.

Συμβουλευτική Ψυχολογία

(από το προπτυχιακό πρόγραμμα του Τ.Ε.Α.Π.Η.)

Διδάσκουσα: **Μαρία Μαλικιώση - Λοΐζου**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Ευαισθητοποίηση στο σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η συμβουλευτική ψυχολογία στο χώρο της παιδείας. Εξοικείωση με την ψυχοδυναμική των ανθρώπινων σχέσεων με στόχο οι μελλοντικοί παιδαγωγοί να μπορούν να αναγνωρίζουν τα συναισθήματα, τις σκέψεις και τις επιθυμίες των μικρών παιδιών αλλά και όλων με όσους αλληλεπιδρούν. Ειδικότερες θεματικές: α) Εισαγωγή στη φιλοσοφία, τη φύση και τους στόχους της συμβουλευτικής ψυχολογίας. β) Ιστορική εξέλιξη του κλάδου. γ) Μεθοδολογία. δ) Θεωρητικές κατευθύνσεις. ε) Συμβουλευτική διαδικασία.

Κοινωνική Ψυχολογία

(από το προπτυχιακό πρόγραμμα του Τ.Ε.Α.Π.Η.)

Διδάσκουσα: **Ευαγγελία Κούρτη**
Εξάμηνο Σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Εισαγωγή στην κοινωνική ψυχολογία και το ρόλο που διαδραματίζει στον ευρύτερο χώρο της ψυχολογίας. Ορισμένα επιστημολογικά και μεθοδολογικά προβλήματα του κλάδου. Τέσσερις θεματικές: α) Πώς τα άτομα αντιλαμβάνονται και επηρεάζονται από τις διάφορες κοινωνικές παραμέτρους. Οι στάσεις, η θεωρία των αντιλήψεων για τα πρόσωπα, οι στερεότυπες αντιλήψεις, η θεωρία των παραγωγικών αιτίων της συμπεριφοράς. β) Οι διαπροσωπικές σχέσεις και η επικοινωνία μεταξύ ατόμων. γ) Η δυναμική της ομάδας και ειδικότερα τα χαρακτηριστικά της και οι φάσεις της, οι διάφορες θεωρίες της δυναμικής της, το φαινόμενο της συμμόρφωσης, η συνεργασία και ο ανταγωνισμός, ο ηγετικός ρόλος. δ) Η επίδραση του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος στο άτομο.

Εκπαιδευτική Πολιτική

Διδάσκουσα: **Εύη Ζαμπέτα**
Εξάμηνο Σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Το μάθημα επιχειρεί να προσεγγίσει και να αναλύσει κριτικά τις διαδικασίες συγκρότησης και υλοποίησης της εκπαιδευτικής πολιτικής, με έμφαση στην εκπαίδευση της πρώιμης παιδικής ηλικίας.

Βασικοί θεματικοί άξονες του μαθήματος είναι:

- Το αντικείμενο της εκπαιδευτικής πολιτικής
- Η εκπαίδευση ως πολιτική του κράτους
- Η προσχολική εκπαίδευση ως πολιτική του κράτους
- Παγκοσμιοποίηση και παραγωγή εκπαιδευτικής πολιτικής
- Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών οργανισμών στη συγκρότηση της εκπαιδευτικής πολιτικής
- Οι σύγχρονες τάσεις στην ανάπτυξη των συστημάτων προσχολικής εκπαίδευσης σε χώρες της Ευρώπης
- Ο εκπαιδευτικός της προσχολικής αγωγής

Εφαρμογές στην Πληροφορική

Διδάσκων: **Διονύσης Μάνεσης**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Η Πληροφορική - Νέες Τεχνολογίες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων του αναλυτικού προγράμματος του νηπιαγωγείου σε όλους τους τομείς και τα γνωστικά αντικείμενα.

Η τεχνολογική επιμόρφωση των νηπιαγωγών έχει σκοπό να εξοπλίσει τους/τις νηπιαγωγούς με βασικές γνώσεις και δεξιότητες χρήσης στις Τ.Π.Ε. ώστε να μπορούν να διευκολύνουν την εκπαιδευτική διαδικασία σε μια τάξη με υπολογιστές, παιδιών προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας.

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή των μετεκπαιδευομένων στην ένταξη, χρήση και αξιοποίηση των εφαρμογών Πληροφορικής στο Νηπιαγωγείο και η εξάσκησή τους στη δημιουργία εφαρμογών animation με τη χρήση του PowerPoint και της μάθησης / απόκτησης δεξιοτήτων μέσω ψηφιακών εκπαιδευτικών παιχνιδιών.

Ιστορία της Εκπαίδευσης

Διδάσκουσα: **Σοφία Μπαλτά**

Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Τα μαθήματα για την Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης θα αναπτυχθούν σε δύο άξονες και θα καλύψουν την περίοδο του 20^{ού} αιώνα:

A. Θα δοθεί αδρομερώς το κοινωνικό – πολιτικό –οικονομικό πλαίσιο του 20ού αι. προκειμένου να ενταχθεί σε αυτό η παρακολούθηση των εκπαιδευτικών πραγμάτων, να συζητηθεί η εξέλιξή τους και να ανιχνευθεί ο βαθμός της ανταπόκρισής τους στο πλαίσιο αυτό.

B. Από το σύνολο των πολιτικών αποφάσεων που διαμόρφωσαν την πορεία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης και προκάλεσαν τις αντιδράσεις της εκπαιδευτικής κοινότητας (θετικές αρνητικές) θα εστιάσουμε στις εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις με τις οποίες επιχειρήθηκε να διαμορφωθεί μια εκπαίδευση κατάλληλη να καλύψει τις ανάγκες του ελληνικού λαού. Για την ανάδειξη της ταυτότητας των μεταρρυθμίσεων αυτών θα αξιοποιούνται άμεσες και έμμεσες ιστορικές πηγές από τις οποίες θα αντλούνται και θα διασταυρώνονται οι πληροφορίες για τους εισηγητές τους, το περιεχόμενο τους, τους στόχους, τη διάρκειά τους κλπ.

Το γενικό αυτό διάγραμμα της μελέτης των εκπαιδευτικών πραγμάτων μέσω των μεταρρυθμίσεων θα φέρει στο προσκήνιο πρόσωπα και αποφάσεις, ιδέες και αντιδράσεις και θα δώσει αφορμή για προσωπικές αναζητήσεις και ευρύτερες διερευνήσεις που θα επιτρέψουν την κατανόηση της πορείας της ελληνικής εκπαίδευσης και τη συνειδητοποίηση προβλημάτων που τη σηματοδοτούν.

Γλώσσα και Εκπαίδευση

Διδάσκουσα: **Μαριάννα Κονδύλη**

Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Η συμβολή των επιστημών της γλώσσας σε ζητήματα που αφορούν την εκπαιδευτική διαδικασία στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία. Συγκεκριμένα, το μάθημα αξιοποιεί την προσέγγιση της εκπαιδευτικής κυρίως γλωσσολογίας για τη γλώσσα και τη διδασκαλία της προκειμένου, αφενός, να φωτιστούν εκείνες οι πτυχές της γλωσσικής εκπαίδευσης που συντελούν στην αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων και, αφετέρου, να δοθούν παραδείγματα υπέρβασης των εμποδίων που σχετίζονται περισσότερο με τις (κοινωνικά και πολιτισμικά) ποικίλες γλωσσικές πραγματώσεις των συστημάτων νοσηματοδότησης.

Εστιάζεται σε δύο θεματικές ενότητες: α) Καθημερινοί μύθοι για τη γλώσσα και οι συνέπειές τους στη διδασκαλία της. Αποδόμησή τους με βάση τον επιστημονικό λόγο για τη γλωσσική επικοινωνία. Συζητούνται θέματα όπως: η γλώσσα ως κοινωνικό και ιστορικό φαινόμενο, θεωρίες και βασικές έννοιες για τη μελέτη της γλώσσας, η σχέση της με την κοινωνική ταυτότητα και ανισότητα, τη σκέψη και την ιδεολογία, η συνύπαρξη γλωσσών και διαλέκτων, οι γλωσσικές μειονότητες. β) Πρακτικές διδασκαλίας: η μετάβαση των παιδιών από την καθημερινή γλώσσα της προσχολικής ηλικίας στην επιστημονική γλώσσα και σκέψη, ο ρόλος του νηπιαγωγείου στην προαγωγή του γραμματισμού, θεωρία και πρακτικές εφαρμογές. Τίθενται ζητήματα όπως: συνέχειες και ασυνέχειες ανάμεσα στον πρώιμο-οικογενειακό και το σχολικό γραμματισμό, αναλυτικό πρόγραμμα και γραμματισμός και η ανάπτυξη της γλωσσικής επικοινωνίας στα παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας.

Φύλα και Εκπαίδευση

Διδάσκουσα: **Μαίρη Λεοντσίνη**

Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Σε αυτό το μάθημα θα αναλύσουμε τη διαμόρφωση της έμφυλης διάσταση της κοινωνικότητας. Βασικός στόχος είναι να κατανοήσουμε την έννοια του κοινωνικού φύλου ως προς τον τρόπο κατασκευής και λειτουργίας της. Θα αντιμετωπίσουμε δηλαδή τον ανδρισμό και τη θηλυκότητα ως κατηγορίες ανάλυσης ιστορικά διαμορφωμένες, οι οποίες διαπλέκονται, αλληλοεξαρτώνται και σχετίζονται με τις

σχέσεις εξουσίας που δεσμεύουν άτομα και ομάδες. Το φεμινιστικό πλαίσιο ανάλυσης θα αναδείξει τις εκδοχές της αμφισβήτησης των κληρονομημένων δομών και απόψεων. Με τη βοήθεια των βασικών κοινωνιολογικών θεωριών που πραγματεύονται τη συγκρότηση των ταυτοτήτων θα αναλύσουμε τους ρόλους, τις στάσεις, τις προτιμήσεις και τα στερεότυπα σε σχέση με τις κοινωνικές τάξεις, τις ηλικίες, τις φυλές και τους σεξουαλικούς προσανατολισμούς. Η σύντομη αναδρομή στην ιστορία του δυτικού κόσμου θα μας βοηθήσει να κατανοήσουμε τη λειτουργία της έμφυλης κοινωνικότητας στη διάρκεια των δύο τελευταίων αιώνων σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές (Ασία, Αφρική, Ευρώπη, Αμερική) . Θα επιμείνουμε στις ιδιαιτερότητες του Μεσογειακού χώρου με αναφορές στη σχετική ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία

Δυναμική των Σχέσεων στην Οικογένεια και το Νηπιαγωγείο

Διδάσκουσα: Άννα Λαμπίδη
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ')** (Επιλογής)

Στόχος: Η ευαισθητοποίηση των νηπιαγωγών στις νέες παιδαγωγικές ανάγκες που αναδύονται μέσα από την κοινωνική αλλαγή και η παροχή ενός επιστημολογικού πλαισίου ανίχνευσης, επεξεργασίας και επαναπροσδιορισμού του παιδαγωγικού τους ρόλου, αντίστοιχου μ' αυτές.

Θεματικό περιεχόμενο: Ο ρόλος του παιδαγωγού σήμερα και η μετάλλαξη που υφίσταται λόγω των κοινωνικών εξελίξεων. Η αναγνώριση της δυναμικής των σχέσεων που παράγουν το "σύμπτωμα" τόσο στην οικογένεια όσο και στον εργασιακό χώρο. Οι αρχές που διέπουν τη λειτουργική ανάπτυξη ατόμου, οικογένειας και ομάδας και η αξιοποίησή τους για την ανάπτυξη της συνεργασίας μέσα στον παιδαγωγικό χώρο. Η επικοινωνία στις διαπροσωπικές σχέσεις, η ηγεσία, η επίλυση συγκρούσεων και οι τρόποι αξιοποίησης της διαφορετικότητας και των κρίσεων που αναδύονται. Η διεργασία λήψης αποφάσεων και οι εναλλακτικοί τρόποι χειρισμού της "δύσκολης" συμπεριφοράς. Οι λειτουργικές αξίες ζωής και οι τρόποι μετάδοσής τους στο παιδί. Η αξιοποίηση των συναισθημάτων για το "μεγάλωμα". Το κοινοτικό άνοιγμα, η σχέση δηλαδή με τις οικογένειες και τον περιβάλλοντα χώρο της κοινότητας.

Δομή: Θεωρητική και βιωματική επεξεργασία των θεμάτων, μέσα από πρακτικές ασκήσεις στα πλαίσια μικρών ομάδων.

Σεμινάριο: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση - Πρακτικά Ζητήματα και

Εφαρμογές

Υπεύθυνη: **Ευγενία Φλογαΐτη**
Διδάσκουσα: **Παρασκευή, Έρση Γιαννουλάτου**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Στο σεμινάριο αυτό οι μετεκπαιδευόμενες/οι θα διδαχθούν εργαστηριακά και θα συζητηθούν σε ομάδες ζητήματα όπως ειδικές διδακτικές τεχνικές, τεχνικές ενσωμάτωσης της Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο νηπιαγωγείο και θεσμικά ζητήματα.

Σεμινάριο : Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης

Υπεύθυνη: **Ευγενία Κουτσοβάνου**
Εξάμηνο σπουδών: **Εαρινό (Δ΄) (Επιλογής)**

Το παιδί της προσχολικής ηλικίας και οι αντιλήψεις του για τη γραφή και ανάγνωση.

- Η οικοδόμηση της σκέψης των παιδιών για τον γραπτό λόγο.
- Διδακτικές προσεγγίσεις για την πρώτη γραφή και ανάγνωση.